

בתי המשפט

תמ"ש 53194-01-13

בית משפט לענייני משפחה
מחוז תל אביב

תאריך: 22 אפריל 2014

בפני כב' השופטת שפרה גליק

התובע:

י.ח.

ע"י ב"כ עו"ד אריאל שי

נגד

הנתבעת:

ל.ח.

ע"י ב"כ עו"ד ליאת חן-ציוני

פסק דין

ענייניו של פסק הדין אשר בפני, הוא הכרעה בתביעת התובע לפיצוי נזיקי בסך 300,000 ₪ בגין סרבנות אישתו – הנתבעת, לקבל גט ממנו.

הרקע ותמצית טענות הצדדים

1. הצדדים נישאו זל"ז ב-1979 ומנישואיהם נולדו 5 ילדים, נישואי הצדדים לא עלו יפה, רובו החיכוכים ביניהם. חיכוכים אלה השתקפו חדשות לבקרים גם בערכאות השונות בבית משפט זה ובבית הדין הרבני.

2. לטענת התובע, הוא הגיש תביעת גירושין כנגד הנתבעת בשנת 2002, כאשר משנת 2002 ועד היום מתנהלים הליכים שונים בבית הדין הרבני ועד עצם היום הזה לא קיבל את הגט.

3. התובע האריך בפירוט את ההליכים השונים שהתקיימו בבית הדין הרבני. אנסה להביא הליכים אלה בתמצות האפשרי, כפי שאלה נטענו מפיו של התובע:

3.1 ביום 08.09.02 ניתן פסק דין בביה"ד ברוב דעות: דעת הרוב קבעה, כי על הנתבעת לקבל את גיטה, ודעת המיעוט חייבה את הנתבעת לקבל את גיטה.

3.2 ביום 22.03.05 ניתן פסק דין בערעור שהוגש על ידי הנתבעת לביה"ד הרבני הגדול.

3.3 לטענת התובע פסק דין אחרון זה היה שנוי במחלוקת פרשנית, כשנתיים נוספות חלפו בהתדיינות בביה"ד הרבני בת"א במחלוקת פרשנית זו. ביום 19.06.07 ניתן פסק דין בביה"ד הרבני הגדול שהכריע במחלוקת הפרשנות והתוצאה היתה שהחויב בגט משנת 2004 בוטל.

- 3.4 ביום 02.03.09 ניתן פסק דין הקובע ש"אין מנוס מגירושין" והורה לצדדים להפריד מגוריהם, וקבע שעם הפרדת מגורי הצדדים יקבע סידור גט.
- 3.5 ביום 27.06.12 ניתן בבית הדין הרבני, פסק דין המחייב את הנתבעת בגט, הנתבעת הגישה בקשה לעיכוב ביצוע סידור הגט, ואולם משזומנו הצדדים לביה"ד ביום 3.7.2012 הודיעה הנתבעת שהיא מסרבת לקבל את הגט, וזה לאחר שערערה על פסק הדין.
- 3.6 בדיון שהתקיים ביום 21.01.13 סירבה הנתבעת בפעם השלישית לקבל את הגט.
4. התובע טען בתביעתו, כי הנתבעת נקטה בתכסיסי השהייה, דחתה דיונים, לא התייצבה אליהם, וסירבה במשך 10 שנים לקבל גיטה, וגרמה לו נזקים של נטילת חרותו וכבודו והכל תוך הפרת עוולת הרשלנות, הפרת חובה חקוקה, והפרות חובותיה עפ"י חוק כבוד האדם וחירותו.
5. התובע תבע אפוא נזקיו מן הנתבעת בסך 300,000 ₪. 200,000 ₪ בגין הנזק הלא ממוני, 50,000 ₪ בגין פיצוי מוגבר עקב הזדון בהתנהגותה בסירובה במשך 10 שנים לקבל הגט ואת סך של 4,000 ₪ לחודש בגין כל חודש בו היא תסרב לקבל גיטה.
6. מנגד, כפרה הנתבעת בהגנתה בטענות התובע בתביעתו.
7. לטענת הנתבעת, בניגוד לטענות התובע, מועד החיוב בגט הינו ביום 27.6.12 ולא כפי שטען התובע עשר שנים קודם לכן, שכן פסק הדין מ-2004 בוטל ע"י בית הדין הרבני הגדול ב-2005.
8. לטענת הנתבעת, אין היא מסרבת להתגרש, אלא שקודם לביצוע הגירושין בפועל יש לדאוג למדורה, לזכויותיה הרכושיות, ולפיצוי הולם בגין זכויותיה הבלתי הדירות בבית המגורים המשפחתי, והכל כאשר התובע "מבקש לזרוק אותה לרחוב, לאחר למעלה משלושים שנות נישואים, תוך שהוא עצמו חי עם המאהבת שלו...".
9. הנתבעת הוסיפה בהגנתה, כי לא נגרם לתובע כל נזק, ולחילופין לא הוכח כל נזק כזה.
10. הנתבעת הוסיפה, כי בכל העת עמדה על זכויותיה, היא לא גרמה לסחבת ו/או לעיכוב הגט, שכן לא היה חיוב בגט עד 2012, ועצם העובדה שביה"ד הרבני הגדול קיבל את טענת הנתבעת, יש בהן להעיד כמאה עדים על צדקתה ותום ליבה. לטענתה, התובע מסרב להסדיר עד עצם היום הזה את סוגיית המדור, והוא זה המונע את הגט בין הצדדים.

11. עוד טענה הנתבעת, כי התובע מנסה לאלצה להיכנע לתכתיביו והוא מגיש תביעות לרוב כנגדה, וכי לאחר שאימו של התובע מחקה את ההליך שהתקיים נגדה "נוצר מצב אבסורדי המקפח באופן חמור את זכויותיה הבסיסיות של הנתבעת וכאשר אין כל תביעה בה יוסדרו ענייני הרכוש של הנתבעת "ולמעשה נדרשת האישה לקבל גט ולהפריד את כל זכויותיה, מבלי שלערכאה כלשהי דנה בהן".

12. עוד טענה הנתבעת, כי אין יסוד לטענותיו המשפטיות של התובע ואין כל עילה בדין לחובה בניזיקין הנתבעים.

מבוא דינוני

13. כדי לשפוך אור על הרקע הדינוני, אציין, כי הצדדים הינם צרכנים מובהקים של המערכת המשפטית והם יוצאים ובאים חדשות לבקרים בפני בית המשפט ובפני הערכאות השונות. בפני נדונו מספר רב של תביעות שונות בין הצדדים, כך למשל בקשה למתן צו הגנה במסגרת תמ"ש 2543/03, תביעת כספית שהוגשה מטעם התובע במסגרת תמ"ש 2544/03, תובענה שהוגשה לפי פקודת ביזיון בית משפט במסגרת תמ"ש 2545/03, תביעת מזונות קטינה במסגרת תמ"ש 52723-11-12, תביעת משמורת שהוגשה ע"י התובע במסגרת תמ"ש 6989-03-12 ותביעה לשמירת זכויות שהוגשה ע"י התובע במסגרת תמ"ש 40668-02-12.

14. עוד התנהלו בפני מותב אחר (שפרש מכס השיפוט ולפיכך התיקים שבין הצדדים הועברו למתן הוראות) תיקים נוספים, כך תביעת מזונות ילדים שהוגשה מטעם הנתבעת במסגרת ת"ש 2540/03, תביעת משמורת שהוגשה מטעם הנתבעת במסגרת תמ"ש 2541/03, תביעה שהוגשה ע"י הנתבעת במסגרת תמ"ש 2542/03 וכן תביעה שהוגשה ע"י אם התובע כנגד התובע והנתבעת במסגרת תמ"ש 30620/06, שבה ניתן פסק דין ע"י מותב אחר אך ביהמ"ש המחוזי הורה על החזרת התיק לבימ"ש זה וניתן על ידי פסק הדין בתביעה.

15. למרבה הצער, הצדדים לא השכילו להגיע להסכמות ביניהם ונדרשו הכרעות של ביהמ"ש בתביעות השונות שהוגשו ע"י מי מהצדדים.

דין

16. בפסיקה ובספרות המשפטית, נשמעו דעות שונות באשר למועד ממנו ואילך ניתן לראות בן זוג כסרבן גט.

בפסק הדין בעמ"ש (ת"א) 46631-05-11 פלונית נ' פלוני (23.01.14) (פורסם במאגר "נבו"), נסקרו הגישות השונות ונקבע בין היתר: "... הקביעה בדבר קיומה של עילת גירושין, נתונה לסמכותו של בית הדין הרבני. משכך, על פני הדברים, לכאורה ככל שאכן בית הדין קבע, כי קיימת עילה, אזי מי שאינו מציית להוראת בית הדין, מעשית, מסרב לתת או לקבל גט ומעגן את בן הזוג האחר...".

בין היתר נמנו שתי הגישות - זו הקשה יותר מקום בו יש פסק דין המחייב גט, לבין הגישה המרוככת יותר, המדברת גם על פסק דין המצווה להתגרש. כן נמנתה הגישה השלישית המנתקת את העוולה הנטענת והתביעה לפיצויי עיגון בצידה משאלת חיוב בן הזוג במתן גט בבית הדין הרבני, וקובעת לעיתים אחת מועד תחילת הסרבנות קודם למתן פסק דין בבית הדין הרבני.

ואולם מסקנת כבוד השופט שנלר בפסק דין זה הינה בין היתר:

"... אולם אם נבחן את הפסיקה שהובאה לעיל, והן את הספרות המשפטית, כפי שהובאו לעיל, נמצא לבדים, כי בהתאם לגישה הראשונה, תנאי לקביעה בדבר סרבנות גט, חיוב או כפייה ע"י בית הדין. בהתאם לגישה השניה, גם המלצה, דהיינו, דרגה נמוכה יותר. דהיינו, קיימת זיקה לבית הדין הרבני ולהוראותיו, במסגרת שתי גישות אלו.

לכאורה, בכל הקשור לגישה השלישית, היא אינה מתנה – על פני הדברים – את העילה בקביעת בית הדין הרבני, אולם אם נבחן את הפסיקה העוסקת בגישה זו, ניוכח כי בכל אותם מקרים בהם נקבע ע"י בית המשפט, כי קיימת סרבנות גט, בסופו של יום, הורה בית הדין על חיוב בגט או הרואה דומה, הגם שבדרגה נמוכה יותר ומשכך, גם נקבע בפסקי הדין השונים, כי אין מניעה להקדים את המועד בו החלה הסרבנות מהמועד של קביעת בית הדין הרבני, ומהנימוקים שפורטו לעיל..." (שם בעמוד 21).

17. גם אם אקבל את הגישה הגורסת ש"אין לקבוע מועד קבוע ממנו יש לראות בבן הזוג סרבן גט, אלא יש לבדוק כל מקרה לגופו" (ראה עמ"ש (חי) 23464-10-09 א.ש. נ' ד.ש (6.10.11) (פורסם במאגר "נבו"), נראה כי יש לקבוע, כי עילת התביעה של התובע מתחילה במועד בו חוייבה הנתבעת בגט והוא יום 27.06.12.

18. כדי להבהיר את מסקנתי שלעיל, אסקור להלן את השתלשלות האירועים, כפי שעלתה מתוך התשתית הראייתית שהונחה לפניי.

18.1 ביום 26.11.02 הגיש התובע תביעת גירושין לבית הדין הרבני האזורי בתל אביב (להלן: "תביעת הגירושין הראשונה").

18.2 ביום 08.09.04 ניתן פסק דינו של בית הדין הרבני לפיו על הנתבעת לקבל את גיטה וכי התובע פטור ממזונותיה. התובע הגיש בקשה לסידור מועד גט, ונקבע מועד לסידור הגט ליום 01.12.04.

- 18.3** הנתבעת הגישה ערעור על פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי, וביום 22.03.05 ניתן פסק דינו של בית הדין הרבני הגדול המורה לצדדים לבדוק האם ניתן לחזור לשלום בית.
- 18.4** ביום 19.06.07 בוטל פסק דינו של בית הדין האזורי ובוטל החיוב בגט.
- 18.5** ביום 31.05.07 הגישה הנתבעת תביעה לשלום בית ולמדור ספציפי בבית הדין הרבני האזורי בתל אביב.
- 18.6** ביום 19.02.08 עתר התובע לקביעת דיון ולמתן פסק דין המחייב בגט.
- 18.7** ביום 02.03.09 ניתן פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי בתל אביב לפיו נקבע שעל הצדדים להתגרש זה מזה. בפסק הדין נקבע כי "לאחר קבלת הודעה על ביצוע הפרדה בבית כאמור לעיל יקבע ביה"ד מועד לסדור גט".
- 18.8** ביום 06.03.12 הגיש התובע תביעה גירושין לבית הדין הרבני האזורי בתל אביב (להלן: "תביעת הגירושין השנייה").
- 18.9** ביום 20.03.12 עזב התובע את בית המגורים.
- 18.10** ביום 27.06.12 ניתן פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי בתל אביב לפיו אין מניעה לסידור גט ובית הדין נעתר לתביעת הגירושין וקבע שהאשה חייבת לקבל את הגט.
- 18.11** ביום 02.07.12 הגישה הנתבעת בקשה לבית הדין הרבני לעיכוב מועד סידור הגט עד להכרעה בערעור שבכוונתה להגיש.
- 18.12** ביום 27.07.12 הגישה הנתבעת ערעור לבית הדין הרבני הגדול על פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי.
- 18.13** ביום 30.08.12 ניתנה החלטה של בית הדין הרבני הגדול לפיה נדחתה בקשה עיכוב הביצוע של פסק הדין. עוד נקבע כי פסק הדין שניתן ביום 27.06.12 נועד כדי ליישם את פסיקתו הקודמת של בית הדין מיום 02.03.09 שבו נקבע כי לאשה חיוב לקבל את גיטה ובכפוף להצעת הפרדה במגורי הצדדים.
- 18.14** ביום 14.11.12 ניתנה החלטתו של בית הדין הרבני הגדול לפיו נקבע כי אין לשנות את פסק הדין של בית הדין האזורי מיום 27.06.12.

18.15 ביום 07.01.13 ניתנה החלטתו של בית הדין הרבני האזורי לפיה אין מקום לעכב את סידור הגט בשל ההלכים המשפטיים שמתנהלים בערכאות אזרחיות וכי הנתבעת זכאית לכתובה ולתוספת כתובה, אך אין מקום לעכב את הגירושין עד למתן פסיקה בעניין גובה תוספת הכתובה.

18.16 התובע הגיש בקשה לבית הדין הרבני לקבלת היתר נישואין לאשה שניה וההליך תלוי ועומד בפני הכרעתו של בית הדין הרבני והוא קיבל היתר זה ביום 28.01.14.

.19 התובע מבקש ממני בסיכומיו (ראה סעיף 10), כי הנתבעת חייבת בפיצויים בגין סירובה לקבל גט במשך 10 שנים, וזאת לטענתו, בהתבסס על הקביעות בפסק הדין בעניין עמ"ש (ת"א) 46631-05-11. ואולם, אין בידי לקבל את טענתו זאת של התובע ואני סבורה, כי אין לתובע כל עילת תביעה קודם המועד של 27.06.12, הוא המועד שבו ניתן פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי בת"א, לפיו אין מניעה לסידור גט, ובית הדין נעתר לתביעת הגירושין, וקבע שהנתבעת חייבת לקבל את גיטה (פסק הדין סומן כמוצג ת/ל"ז למוצגי התובע).

.20 הטעם למסקנתי שלעיל, הוא, כי פסקי הדין הראשונים שניתנו בתביעות התובע לגירושין בוטלו, הן בפסק דינו של בית הדין הרבני הגדול מיום 22.03.05, והן בהחלטה מיום 19.06.07 של בית הדין הרבני הגדול שהכריעה במחלוקת הפרשנות שבין הצדדים (ראה מוצג נ/2 למוצגי הנתבעת).

הנתבעת חוייבה בגט ביום 27.06.12, ע"י פסק דינו של בית הדין הרבני האזורי בת"א (ראה נספח נ/4 למוצגי הנתבעת). פסק דין זה לא בוטל ולא עוכב. יצוין, כי ערעורה של הנתבעת על פסק דין זה נדחה ביום 14.11.12 (ראה מוצג נ/5 למוצגי הנתבעת).

אוסף עוד בהקשר זה, כי במסגרת תיק רכושי שבין הצדדים אשר התנהל בפניי בתמ"ש 40668-02-12 טען התובע, כי יש לראות את מועד הקרע שבין הצדדים, ביום 20.03.12, המועד בו עזב את דירת מגורי הצדדים. אומנם לא קיבלתי את טענת התובע, במסגרת החלטתי מיום 15.04.13, אולם ספק בעיני, כיצד יכול התובע לטעון לנוזיקין עקב סרבנות גט מצד אשתו, עימה הוא מתגורר תחת קורת גג אחת.

.21 אבחן עתה את טענת הנתבעת, כי אין כל עילת תביעה בדין, עקב ההיתר שקיבל התובע לשאת אישה שנייה על פני הנתבעת. לטענתה של הנתבעת, הלכה למעשה, התובע אינו מעוגן כלל שכן קיבל היתר לשאת אישה שנייה על פניה (מוצג נ/7 למוצגי הנתבעת).

הנתבעת לא תמכה טיעוניה באסמכתאות משפטיות, ואף אני לא מצאתי כאלה.

כידוע, קבעה הפסיקה לא אחת, כי סרבנות גט היא מעשה העולה כדי עוולת רשלנות, לפי הוראות סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין, בשורת פסקי דין נקבע, כי בן זוג הממאן להתגרש ללא סיבה ראויה ולגיטימית לסירובו זה, מבצע כלפי בן זוגו עוולת רשלנות.

ככלל, מעשה של סרבנות ליתן או לקבל גט, הוכר בפסיקה כהפרה של חובת הזהירות המושגית, וביחס לבני זוג ספציפיים – הוכר מעשה זה גם כהפרה של חובת הזהירות קונקרטית, כל מקרה לפי נסיבותיו.

ראה: תמ"ש (י-ם) 39371-09-12 ש.ב. נ' צ.ב.ע (10.12.13) (פורסם במאגר "נבו").

.22 העובדה שבליט ברירה, ניתן לתובע היתר לשאת אישה אחרת על פניה של הנתבעת, אינה **"משחררת"** את הנתבעת מחובת הזהירות שלה כלפי התובע.

הפסיקה קבעה, כי פגיעה, בעטיה נותר אדם כבול לקשר נישואין בו אינו חפץ עוד, היא גם פגיעה בעטיה נפגעת זכותו של אדם למימוש עצמי, לחירות ולכבוד. פגיעה פסולה זו באוטונומיה של הפרט הינה לב ליבו של העניין והוכרה כשלעצמה כראש נזק בר פיצוי. ראו: בג"צ 6751/04 סבג נ' ביה"ד הרבני הגדול לערעורים פ"ד נ"ט(4)817; תמ"ש (י-ם) 11-11-22970 ע.ש. נ' מ.ש. (17.04.13) (פורסם במאגר "נבו").

.23 סיכומה של נקודה זו – אני דוחה טענתה זו של הנתבעת.

.24 כידוע, קבעה הפסיקה כלל, כי יש לזהות תחילתה של סרבנות הגט במועד שבו לא נותר בידי בן זוג נימוק ראוי להתנגד לגירושין. אבחן איפוא את טענתה של הנתבעת, כי התובע סירב להגיע עימה לכל הסדר שיאפשר את סידור הגט, ובעיקר את זכויות הנתבעת בבית המגורים המשותף, אבחן איפוא, האם נימוק זה בפיה של הנתבעת, משמיט את הקרקע מתחת הקביעה שהיא מסרבת לתת גט לתובע.

.25 הרקע העובדתי הצריך לעניין טענתה של הנתבעת - לטענתה, בפסק דינו של כבוד השופט גרמן בתמ"ש 30620/06 מיום 02.03.08 ניתן פסק דין, כנגד תביעתה של אם התובע, הקובע, כי לנתבעת זכות מגורים בלתי הדירה בבית מגורי הצדדים. פס"ד זה בוטל ע"י ערכאת הערעור, והוחזר לדיון בבית המשפט למשפחה, אך בעת הדיון בטלה אם התובע תביעתה, ולפיכך לטענת הנתבעת נותר פסק הדין המקורי בעינו (ראה מוצגים נ/16, נ/17 ו-נ/18 למוצגי הנתבעת).

לטענתה של הנתבעת, התובע מסרב בתוקף להגיע עימה לכל הסדר שיבטיח את מדורה ואת זכויותיה של הנתבעת. עוד מוסיפה הנתבעת, כי בית הדין הרבני הגדול קבע בהחלטתו מיום 22.03.05, כי לא ניתן להגיע לגירושין מבלי שנושא המדור לאחר מכן יובטח כראוי וכך גם בהחלטת בית הדין הרבני הגדול מ-02.03.09 שקבע, כי **"מה שמנע**

את הגירושין עד היום הוא סוגיית חלוקת הזכויות בבית אשר משמש עד היום למגורי בני הזוג...".

לטענת הנתבעת בסיכומיה, אם התובע ואימו יחתמו על מסמך בו יתחייבו שלא יפריעו למגוריה בבית מגורי הצדדים (ויובהר, כי הזכויות בבית זה רשומות ע"ש אימו של התובע), לא תהא מניעה לסדר גירושין. לטענתה גם להצעת בית הדין הרבני הגדול בו הציע ביה"ד הסדר של מגורים למספר שנים לנתבעת סרב התובע להסכם, ולפיכך, מבחינתה, "המניעה" לגירושין נעוצה בתובע ולא בה עצמה, ומכל מקום, ככל הנראה סבורה הנתבעת, שזה נימוק ראוי או לגיטימי לסרב לגט, ואין לחייבה בפיצויים עקב סירובה להתגרש קודם הסדרת נושא מדורה.

יצוין, כי כך גם אמרה הנתבעת בחקירתה בישיבת 24.02.14 בעמוד 8 לפרוטוקול:

"ש: למה עד היום את מסרבת להתגרש?"

ת: אני לא מסרבת. אני לא אזרק לרחוב. הוא לא הציע לי פתרון דיור עד היום."

26. אכן שאלת מגוריה של הנתבעת בבית אימו של התובע, גורמת לצדדים "להיתקע" בלא כל יכולת לתזוזה, יתגרשו הצדדים (כך מניחה להערכת הנתבעת), לא יהא חייב התובע יותר במדורה ולעומת זאת, כל עוד יישארו הצדדים נשואים ולו רק "על הנייר", היא אוחזת בזכות המגורים שלה בבית.

אציין, כי ביום 23.12.13 ניתנה החלטה של נשיא בית הדין הרבני הגדול לערעורים לפיה "בית הדין האזורי יקדם את ההצעה של נשיא בית הדין, שהאישה תגור בדירה במשך 4-5 שנים הקרובות והבעל יצטרך לעזוב את הסביבה כפי שיורו בית הדין, ובהתאם לכך יהיה גט, ואם לא יגיעו להסכם יינתן היתר נישואין" גם הצעה זו לא העלתה ארוכה.

27. לאחר ששקלתי בדברים, הגעתי לכלל מסקנה, כי אין בידי לקבל את טענתה של הנתבעת, כי חוסר נכונותו של התובע להגיע עימה להסדר בדבר מגוריה הוא "נימוק לגיטימי" במשמעות הפסיקה, לסרבנותה להתגרש.

להלן אפרט טעמי:

27.1 הנתבעת לא הגישה תביעה רכושית בבית המשפט, ולא ביקשה למצות זכויותיה הרכושיות באופן לגיטימי, דווקא התובע הוא שהגיש תובענה שכותרתה "תביעה עפ"י סעיף 11 לחוק יחסי ממון" (ראה תמ"ש 40668-02-12) במסגרת תובענה זו קבעתי שהיום הקובע לעניין איזון הזכויות בין הצדדים הוא 26.11.02.

27.2 טענת הנתבעת לזכות מגורים בלתי הדירה בבית הצדדים ב..., אינה נכונה,

בפסק דינו של כבוד השופט שנלר מיום 02.02.2011 בעמ"ש (ת"א) 1075/08 ח.ח. נ' י.ח. (ט.פ.) נקבע בין היתר כדלקמן:

"... מסקנתי איפוא, כי קביעת בית משפט קמא, כי מדובר ברשות בלתי הדירה שאינה ניתנת לביטול ואף כנגד פיצוי, אינה יכולה לעמוד, או למצער היה מקום לתחמה למסגרת היחסים שבין המערערת לבין המשיבים, אך לא למקרה ובו יבקש המשיב להביא את "השיתוף" לקיצו".
(פיסקה 26 לפסק הדין).

ועוד בהמשך:

"לכן, בנסיבות העניין, הייתי מציע לחברי כדלקמן:

- א. לבטל את פסק דינו של בית משפט קמא למעט החיוב בהוצאות ושכ"ט עו"ד כפי שנפסקו על ידו.
- ב. להחזיר את הדיון לבית משפט קמא על מנת שייקבע את התנאים לביטול הרשות ובאספקלריה של פירוק השיתוף בין המשיב למשיבה.
- ג. "...

היינו פסק דינו של כבוד השופט גרמן בוטל. כדי לדון ב"אספקלריה" של פירוק השיתוף בין הצדדים היה צריך בהגשת תביעה בין הצדדים. אי אפשר לדון בזכויות רכושיות של בני זוג, במסגרת תביעת חמות לפינוי כלתה ובנה. והנתבעת, מטעמים השמורים איתה, לא תבעה את זכויותיה, לרבות זכויות מגורים, או זכויות בגין השקעותיה – אם היו כאלה – בבית המגורים.

27.3 בתביעתו הרכושית של התובע, כזכור הייתה זו תביעה לסעדים עפ"י סעיף 11 לחוק

יחסי ממון תשל"ג-1973 (תמ"ש 40668-02-12) טענה הנתבעת בכתב הגנתה, כי מאז נובמבר 2002 אין מתקיים ביניהם שיתוף רכושי כלשהו, וכי הצדדים חיו ביניהם מאז בהפרדה רכושית, משמע ל"מדור" זכתה הנתבעת ממועד זה ועד היום.

ותביעות אחרות אם יש לנתבעת, עליה להתכבד ולהגיש. אציין, כי בתביעה זו ניתן על ידי פסק דין בו חייבתי הצדדים להגיש תצהירי רכוש בו יפרטו זכויותיהם מיום נישואיהם ועד ליום הקובע. (ראה פסק דיני מיום 16.09.13 בתיק זה).

.28 אסטה לרגע מדרכי, ואציין, כי הצדדים נשארו "תקועים" בעמדותיהם אוחזים זה בגרונו של זה, ללא כל יכולת תזוזה.

איש מהם לא תבע תביעה רכושית בפועל (שכן תביעה לסעדים עפ"י סעיף 11 לחוק יחסי ממון, אינה תביעה רכושית של ממש), התובע משום שחשש להסדיר את שאלת מדורה של הנתבעת והשקעותיה – אם יש כאלה – בדירת המגורים, של הצדדים, שזכויותיה רשומות ע"ש אימו של התובע, ואילו הנתבעת, ככל הנראה, כי אינה מעוניינת לאזן עם התובע כספים וזכויות פנסיוניות שברשותה, וזאת בנוסף לנושא מגוריה. ואולם כל אלה אינם טעמים לעכב גירושין, אחרי שנים ארוכות של נישואים על הנייר.

29. סיכומה של נקודה זו – איני מוצאת, כי לנתבעת יש הצדקה כלשהי או נימוק לגיטימי כלשהו לסרב לתת גט לתובע.

לצד, אני חייבת לומר שהנתבעת רוצה להשיג בוויכוח-מיקוח זה תנאים "משופרים" או במילים של כבוד סגה"נ נילי מימון בתמ"ש (י-ם) 39371-09-12 ש.ב.ע. נ' י.צ.ב.ע. (10.12.13) (פורסם במאגר "נבו") "... **ברי כי סירוב להתגרש ממניע של סחטנות כספית מובהקת ועמידה על דרישות כספיות שאינן מגיעות על פי הדין לבן הזוג, כאשר מתן או קבלת הגט משמש ככלי להפעלת לחץ על בן הזוג השני על מנת שייכנע לדרישותיו הכספיות אינו סירוב לגיטימי לגט**".

המחשה לכך מצויה בכתב ההגנה המתוקן לתביעה לסעדים שהגיש התובע (תמ"ש 40668-02-12) וכך אמרה בסעיף 10 ו' לכתב הגנתה המתוקן:

"... לדברי הנתבעת, התובע גמר אומר בליבו, להקצין מצב הדברים, ולעלות מדרגה בהתנהגותו הקשה כלפי הנתבעת, באשר לדרכים באמצעותן יכול הוא למרר חייה; כל זאת, לאחר שהשכיל להבין, כי דרכו לא צלחה בכל הנוגע לסילוק הנתבעת מבית המגורים, וכי בסופו של יום, תיפול הכרעה לגופו של עניין ועל הנתבעת לקבל דירה ראויה ומרווחת, שכן אין חולק כי פס"ד של כב' השופט גרמן מדבר בעד עצמו וכי גם כבוד ביהמ"ש המחוזי, בדונו כערעור, לא ראה מקום, לפגוע בנתבעת, ולא ליתן לה המגיע לה, בין בממון שיאפשר לה רכישת מדור הולם נאה וראוי ובין באמצעות רכישת דירה בעבורה כל עוד אין בידי אם התובע/או בידי התובע הממון לעשות כן".

(הקווים המדגישים אינם במקור ש.ג.).

30. **המסקנה**: הנתבעת נוקטת בסרבנות גט כלפי התובע שכפי שאני רואה אותה החלה ביום 27.06.12 עת חוייבה הנתבעת בפסק דינו של בית הדין הרבני האזורי בת"א בגט, ופסק דין זה הפך חלוט משנדחה ערעורה של הנתבעת.

31. את סרבנותה של הנתבעת לקבל גט החל מ-27.06.12 נתמכת בעובדות הבאות העולות מתוך התשתית הראייתית:

31.1 בפסק הדין מ-27.06.12 (מוצג ת/ל"ז למוצגי התובע) מוסבר שההליכים בין

הצדדים ממשיכים מזה שנים ובני הזוג פרודים, הלכה למעשה כבר 10 שנים וכי הנתבעת נוקטת הליכים טקטיים למשיכת זמן ולדחיקת הקץ.

31.2 ביום 28.06.12 הנתבעת הוזמנה לסידור גט שנקבע ליום 03.07.12 (מוצג ת/ל"ח-1 למוצגי התובע), בקשת הנתבעת לעכב סידור הגט נדחתה (עקב תביעתה לתשלום דמי כתובה) (ראה מוצג ת/מ-1 למוצגי התובע).

31.3 במועד של 03.07.12 הנתבעת סירבה לקבל הגט, ראה מוצג מ-2 מוצגי התובע – כזכור הערעור נדחה (הערעור סומן מוצג ת/מב-1 למוצגי התובע, פסק הדין הדוחה את הערעור סומן מוצג ת/מ"ב-2, ת/מ"ח למוצגי התובע).

31.4 ביום 30.12.12 התקיים עוד דיון בבית הדין הרבני וניתנה החלטה נוספת המחייבת הנתבעת לקבל את הגט (מוצג ת/נ"א למוצגי התובע).

31.5 ביום 15.01.13 הודיעה הנתבעת לביה"ד, לפיה היא דורשת שיוסדר עניין הכתובה לפני הגט ולא לאחריו (מוצג ת/נ"ב למוצגי התובע).

31.6 ביום 10.06.13 נערך שימוע בפני כבוד הרב שלמה משה עמאר – אך הנתבעת ביקשה לדחות השימוע.

31.7 ביום 11.07.13 נערך שימוע נוסף בפני כבוד הרב שלמה משה עמאר, בו הודיעה הנתבעת שהיא מסכימה לקבל הגט בתנאי שענייני הרכוש והמזור יוסדרו קודם הגט, ההחלטה דוחה טענות הנתבעת (ראה מוצג ת/נ"ד-11 למוצגי התובע).

31.8 ביום 22.12.13 נערך שימוע שלישי בפני כבוד הנשיא החדש הרב יצחק יוסף, החלטת הנשיא הייתה החזרת התיק לביה"ד הרבני האזורי בת"א (מוצג ת/נ"ד 13 למוצגי התובע).

31.9 ביום 21.01.13 הצדדים הוזמנו לסידור גט והנתבעת סירבה לקבל גט (ראה מוצגים ת/נ"ח-1 עד נ"ה/3).

32. המסקנה – אכן הנתבעת מסרבת וסרבה לקבל את הגט ובנסיבות אלה, אכן נגרמת לתובע פגיעה ברגשותיו, פגיעה בחירותו ופגיעה באוטונומיה שלו.

33. התובע ביסס תביעת נזקיו הלא ממונים על עוולת הרשלנות ועל הפרת חובה חקוקה, ולא ביסס תביעתו על הפרת האוטונומיה שלו ופגיעה ברגשותיו, פגיעה שאף היא הוכרה בפסיקה ובספרות כבת – פיצוי ראה בעניין זה פסק הדין בעניין תמ"ש 54410/09 **פלוני נ' פלונית** (30.5.11) (פורסם במאגר "נבו"), וכן מאמרו של **פרופ' ליפשיץ "ברצוני להתגרש ומייד – על ההסדרה האזרחית של הגירושים"** (עיוני משפט כ"ח 2005).

34. אני מקבלת את עמדת התובע בסיכומיו, כי הנתבעת חייבת בפיצוי על נזקיו הלא ממוניים ונותרה איפוא השאלה של קביעת גובה הפיצוי.

35. עד ליום מתן פסק הדין נראה שסרבנות הנתבעת נמשכת כ-22 חודש. בחינת הפסיקה מראה, כי רוב הפוסקים פסקו כ-5,000 ₪ לכל חודש סרבנות או 50,000 ₪ לשנה. ובמקרים אחרים ובהתחשב בנסיבות כפי שאביא אותן להלן, נפסקו גם סכומים נמוכים בהרבה וכמעט מחצית סכומים אלה. התובע העמיד תביעתו על הרף התחתון וביקש לפסוק כ-25,000 ₪ לשנה כפיצוי (ראה סעיף 4.2 לסיכומיו). הלכה למעשה מדובר בסכום של כ-2,080 ₪ לחודש, ובסך הכל בגין נזקי העבר בסכום של 45,760 ₪ מיום תחילת הסרבנות של הנתבעת ועד מתן פסק הדין.

בבדיקת הפסיקה, אף היא תומכת בצורת החישוב האמורה לעיל. כך בעמ"ש (חי) 23464-10—9 **א.ש. נ' ד.ש.** (6.10.11) (פורסם במאגר "נבו"). גם במקרה זה המדובר בגבר שתבע פיצוי ובמשך תקופה ארוכה חי עם אישה אחרת ואילו אישתו סירבה ליתן לו גט, גם בפסק דין זה נטען, כי התובע קיבל היתר לשאת אישה שנייה, אך גם שם כמו במקרה הנדון לפניי, לא נתמלאה מלוא הפרוצדורה הנחוצה, וממילא אין דין היתר לשאת אישה אחרת כדין גט, בו חפץ התובע.

הבאתי בחשבון גם את השיקול שהמדובר במסורב גט להבדיל ממסורבת גט (לעניין הפיצויים וקביעת הרף "הנמוך" המקובל בפסיקה) וכן את העובדה שהתובע חי מזה זמן עם אישה אחרת.

כן ראה בעניין זה גם: תמ"ש (קריות) 44-04-09 (9.8.11) (פורסם במאגר "נבו") בו פסקה כבוד השופטת **מרינה לוי** למסורב גט פיצוי של 25,000 ₪ לשנה – תמ"ש (ת"א) 54410/09 **פלוני נ' פלונית** (30.5.2011) (פורסם במאגר "נבו") בו נפסקו ע"י כבוד השופט **שילה** פיצויים בגין העבר בסך 15,000 ₪ בלבד, גם בהתחשב בכך שהתובע חי עם אישה אחרת שנים רבות.

36. בהערכת מכלול הנסיבות, איפוא אני מחייבת את הנתבעת בפיצוי התובע בסך של 45,760 ₪ אשר יקוזז מכל חוב של התובע כלפיה. לגבי העתיד, אני מחייבת את הנתבעת בסך 2,080 ₪ עבור כל חודש נוסף של סרבנות החל מיום מתן פסק דיני.

סיכום של דבר

37. אני מקבלת את התביעה ומחייבת את הנתבעת כאמור בסעיף 36 לעיל.

38. הנתבעת תישא בהוצאות התובע לרבות שכ"ט עו"ד בסך 10,000 ₪.

39. ניתן לפרסם בהשמטת שמות.

40. תואיל המזכירות לשלוח פסק דיני אל ב"כ הצדדים ולסגור התיק.

ניתן היום, כ"ב ניסן תשע"ד, 22 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.

חתימה